

[Henry Christensen.]

merne i øjeblikket er erhvervenes utilstrækkelige indtjeningsevne. Jeg tror, man gjorde klogt i at erkende, at det nok så meget er den problemstilling og ikke den omvendte, der er den afgørende.

Regeringen er jo desværre startet sådan, at man ikke har erkendt, at det, som nu var noget af det mest presserende, var en bekæmpelse af omkostningsudviklingen. Man har gjort det modsatte, man har valgt at ville skaffe sig øgede indtægter i statskassen, man har valgt at ville stramme finanspolitikken ved det eneste middel, der stod til rådighed, som uundgåeligt bevirkede, at omkostningerne varigt skulle stige her i landet. Det er et ansvar, der hviler tungt på den nuværende regering, og det betyder, at flere og flere ser med stadig større betænkeligheder på den overenskomstsituation, vi nærmer os, og som skal finde sin udløsning i begyndelsen af 1973. Regeringen har igennem sin politik skubbet store problemer frem til den tid og gjort dem større og vanskeligere for Danmark, og derfor vil jeg gerne stille det spørgsmål ved denne lejlighed til økonomiministeren, om man ikke begynder i regeringen at blive alvorligt angstelig for den omkostningsudvikling, som ministeren i går fortalte foreløbig skulle udløse efter hans bedømmelse to af de tunge dyrtidsportioner i 1972; det er altså en inflation på ca. 6 pct., man foreløbig og på forhånd kalkulerer med i det kommende år bl. a. i kraft af, hvad man selv har gennemført. Giver det ikke anledning til betænkeligheder? Og så kan man nok diskutere, om man skal vælge den ene eller den anden form, det afgørende er, om man overhovedet har én politik, der vil bekæmpe omkostningsstigningerne, der vil forsøge at bekæmpe en for kraftig inflationsudvikling her i landet.

Niels Helveg Petersen: Indkomstpolitik er jo et begreb, som i tidens løb er blevet anvendt i mange forskellige betydninger; i praktisk politik har der været vanskeligheder med at give begrebet et meget præcist indhold. Men man kan vel sammenfattende sige, at indkomstpolitik er bestræbelser for at bringe indkomstdannelsen under en vis samfundsmæssig kontrol.

Det er i sig selv besynderligt, at de partier, der på andre områder stærkest understreger

betydningen af en samfundsmæssig kontrol med de økonomiske anliggender, også er dem, der stærkest vender sig imod begrebet indkomstpolitik, således som jeg her har forsøgt at definere det.

I praksis er det jo sådan, at vi i denne sal med beslutninger, der træffes her, indirekte påvirker indkomsterne og indkomstfordelingen på en række forskellige måder, gennem skatter og afgifter, gennem offentlig løn- og pensionspolitik, rente- og kapitalpolitik, gennem uddannelsespolitikken og socialpolitikken. Men endnu har vi altså ikke udviklet i tilstrækkeligt omfang instrumenter til påvirkning direkte af indkomstdannelsen, og behovet herfor tror jeg er meget stort og er det af en række grunde.

Det kan for det første nævnes, at de traditionelle metoder til påvirkning af den økonomiske udvikling, og her tænker jeg især på finans- og pengepolitikken, har vist sig at være utilstrækkelige til at skabe den økonomiske balance, som vi tilstræber i forhold til udlandet. Der kan peges på, at finans- og pengepolitikken, når de anvendes med stor stramhed eller strengthed, risikerer at få bivirkninger, der modvirker f. eks. udbuddet af arbejdskraft. Og vigtigst måske kan man pege på, at anvendelsen af de traditionelle midler i visse situationer kan medføre fare for beskæftigelsen, fordi hensigten med anvendelsen af disse midler jo netop er at bremse op, at begrænse aktiviteten.

Specielt i Danmarks tilfælde vil man jo kunne sige — og jeg mener med rette — at for os, der ikke har balance i forhold til udlandet, er det et selvstændigt formål at begrænse løn- og omkostningsstigningerne. Kun derved kan vi på længere sigt bidrage til en omkostningsudvikling for erhvervslivet, som sætter erhvervslivet i stand til at være konkurrencedygtigt. Derfor tror jeg, man er nødt til at interessere sig meget stærkt for at udvikle indkomstpolitikken til et instrument i den økonomiske politik. Jeg tror, det land, der først klarer at skyde sig ind på den opgave i den økonomiske politik, også vil være det land, der i de kommende år vil have lettest ved at klare sig i forhold til andre lande.

Derfor er der i alle lande en interesse for disse problemer og jo ikke bare i lande, hvor der er ikke-socialdemokratiske regeringer. Jeg vil da gerne sige til økonomi- og budget-